

Strygejomfruerne.

Det er fornøjeligt, om der en Gang imellem kan meldes en lille Sejr for Kvindernes Vedkommende. Der er virkelig opnaaet en Lønforhøjelse for Strygerskerne.

Som man vil erindre, havde nogle Strygejomfruer for nogle Maaneder siden indkaldt til et offentligt Møde i Rømersgade 22. Ved dette Møde havde de skildret det strenge Arbejde og den lange Arbejdstid. Man mente det derfor heldigt at oprette en Forening, som tillige kunde være en Syge- og Hjelpekasse, da Strygejomfruerne ofte blev syge eller fik svage Ben i en tidlig Alder. Hr. Borgerrepræsentant Jensen, som Strygerskerne havde indbudt som Taler, betonedes derfor stærkt, at han fandt det langt bedre, at de kvindelige Arbejdere som de mandlige søgte at hæve deres Arbejdsløn saaledes, at de kunde leve nogenlunde godt, erholde saa kraftig Mad og i øvrigt leve et saa sundt Liv, at de ikke blev syge paa Grund af Overanstrengelse.

Det kvindelige Arbejderforbund, hvis Formaal det er at samle de kvindelige Arbejdere, som endnu ikke har organiseret sig, traadte nu hjælpende til for yderligere at støtte Strygejomfruenes Arbejde for en Lønforhøjelse.

Der afholdtes flere Møder, og der meldte sig en hel Del Strygejomfruer ind. Man nedsatte et Udvalg af Fagkvinder og udarbejdede en Priskurant, som blev ømsendt til alle Strygerierne.

Naturligvis mødte man Modstand, og samtlige Strygeriere opløftede et Ramaskrig over, at Strygerskerne, de Kvinder, der af alle kvindelige Arbejdere har den højeste Løn, kunde være utilfredse, og man raabte i Kor: Gaa til Syerskerne, der er Grund til Klage. Syerskerne, der kun tjener fra 5 til 8 Kr. ugenlig, de burde organisere sig, men Strygerskerne, der tjener fra 10 til 15 Kr. ugenlig, at de vilde tænke paa at forlange mere, det ansaa Arbejdsgiverne som en personlig Fornærmelse.

Imidlertid satte dog denne Modstand sig snart, da det er en Kendsgerning, at der ikke er flere *dygtige* Strygersker, end der er Arbejde til, ja undertiden endogsaa for faa til Arbejdet. Strygning er nemlig et saa vanskeligt Arbejde, at meget faa gaar Læretiden igennem, og selv om den gaas igennem, under hvilken de unge Piger ofte staar og besvimer ved at tumle de tunge, hede Jern med store Blegner i Hænderne, saa skal der dog derefter mange Aars Øvelse til, før en Kvinde kan træde ind blandt dem, der kaldes Strygejomfruer.

Vilde derfor de virkelige Fagjomfruer nedlægge Arbejdet, saa maatte selvfølgelig vore store Vaskerier lukke.

Anden Juledag holdt derfor Strygerierne et kollegialt Møde i Bocks Lokale i Linnésgade, hvor 20 af vore største Vaskerier med Hr. Heckscher, Østerfarimagsgade 16, i Spidsen som den ledende Aand, blev enige om at imødekomme Strygerskernes Fordringer og nærme sig den af Arbejderne fastsatte Priskurant. Skønt den Indrømmelse, der blev gjort, ikke var ganske som Strygejomfruerne ønskede, og Strygerierne forsikrede, at de ikke gjorde denne Indrømmelse, fordi Strygerskerne forlangte den, men at de selv længe havde tænkt derpaa, saa repræsenterer Lønforhøjelsen dog 1 Kr. mere om

Ugen for de dygtige Strygersker, saa foreløbig vil rimeligvis disse sidste erklære sig tilfredse.

Kunde Syerskerne dog forstaa deres eget Vel saaledes, at de organiserede sig, saa vilde ogsaa de kunne naa Fremskridt, og nærme sig lidt hen imod samme Løn som en Strygejomfru.

Kvinders Uddannelse til Havebrugere.

Idet vi henleder Opmærksomheden paa omstaaende Avertissement om Havebrugsundervisning, skal vi herved meddele de os tilstillede Oplysninger desangaaende.

For 3 Aar siden begyndte Gartner Niels R. Møller at tilbyde Kvinder Undervisning i Havebrug med det Formaal at sætte dem i Stand til dels at kunne passe og dyrke en Have ved et Hjem og dels at kunne danne sig en selvstændig Stilling som Havebrugere. Det sidste har de fleste af de Kvinder, der har deltaget i Undervisningen paa Gartner Møllers Kursus, foretrukket og ogsaa opnaaet.

Der bliver til det nævnte Formaals Opnaaelse ved Undervisningen fortrinsvis lagt Vægt paa at lære Eleverne Dyrkning af saadanne Havevækster, der især kan betegnes som nyttige. Den teoretiske Undervisning, der omfatter Plantelære, Jordbunds- og Gødningslære, Frugt- og Køkkenhaveplanters Kulturer saa vel i det frie som under Glas, m. m., er afpasset saaledes, at der ved den læres Eleverne det, som det for dem har praktisk Betydning at vide Besked om, og ved den praktiske Undervisning gives der Eleverne Lejlighed til at lære og erhverve sig Øvelse i de forskellige Havearbejder.

Gartner Møller, der er den første her i Landet, som har tilbudt Kvinder Undervisning i Havebrug, er gaaet ud fra, at Havebrug som en baade god og sund Beskæftigelse er en Virksomhed, der lige saa fuldt egner sig for Kvinder som for Mænd, og da Erfaringen i den Tid, han har haft kvindelige Elever, har lært ham, at Kvinderne i et Gartneri kan gøre lige saa god Gavn som Mændene, har han nedsat Betalingen, der tidligere var 30 Kr. maanedlig, til det halve, det samme, som ogsaa betales af mandlige Elever. Yderligere har Gartner Møller erklæret sig villig til at modtage uformuende, kvindelige Elever paa endnu billigere Vilkaar.

George-Forening.

Den 2. Januar Aften og den 3. Januar Formiddag afholdtes et Privatmøde i Aarhus paa Højskolehjemmet af Henry Georges Meningsfæller, og der dannedes en Forening, som fik følgende foreløbige Ordning:

1. *George-Foreningen* er en Sammenlutning med det Formaal at virke for Forstaaelsen af det sociale Spørgsmaal ved Udbredelse af Kendskab til Henry Georges Grundtanker og Betydning.

2. Foreningen virker: I. ved Udbredelse af Smaaskrifter, II. ved Afholdelse af Møder, III. ved indbyrdes Støtte i den offentlige Forhandling paa Møder og i Pressen, og IV. eventuelt paa anden Maade.

3. I Foreningen optages som Medlem enhver, der vil virke for dette Formaal, og yder et aarligt Bidrag til Foreningen.

4. Styrelsen bestaar af 11 Medlemmer, 6 fra Øerne og 5 fra Jylland, og ud af dens Midte vælges et Forretningsudvalg paa 3 Medlemmer, 1 Medlem fra hver Landsdel.

Den 3. Januar Eftermiddag Kl. 2 afholdtes offentligt Møde, der var besøgt af omtrent 200 Mennesker.

Efter Afsyngelse af Sangen: „Jeg rutter med Haabets og Glædens Ord“, bød *Bjerre*, Proprietær. Højstrup, Forsamlingen velkommen paa Indbydernes Vegne og udtalte, at, naar dette Møde var kommet i Stand nu, var det, fordi der syntes at være en vaagende Interesse for socialøkonomiske Spørgsmaal, hvad Socialismen og Agrarbevægelsen eksempelvis viste, og der var derfor ogsaa Haab om at kunne slaa til Lyd for Henry Georges Opfattelse af Aarsagen til den nuværende sociale Nødtilstand og Midlet til at komme ud af Uføret. — *Buhl*, Skoleforstander, Hadsten, overtog Hvervet som Ordstyrer og gav Ordet til *Lange*, Lærer ved Dalum Landbrugsskole.

Lange gjorde i korte, men klare Træk Rede for Henry Georges Grundtanker: *Grundaarsagen* til den sociale Nød trods Frihedsbevægelsen i Midten af Aarhundredet og trods alle Fremskridt er: at de, som arbejder, faar ikke Lov til at beholde det, som de fortjener. Ethvert Menneske har Ejendomsret til sit Arbejdes Udbytte. Ved Monopoler, først og fremmest ved Jordmonopolet, gøres der Indgriben i Menneskenes Ejendomsret.

Ved at gøre Menneskenes *lige Ret* til Jorden gældende, ophæves Grundaarsagen.

Naar Enkeltmands Besiddelse af Jordrenten ikke længer sluger alle Fremskridts Fordele, er den *virkelig fri Konkurrence* mulig. Lange viste dernæst, hvorledes vi kan komme over til en saadan Tilstand:

1. ved den simple Grund, at, ser vi, noget er galt, saa falder det; 2. vi maa afskaffe alle de paa Arbejdet hvilende Skatter og ombytte disse med en Jordværdiskat.

Den næste Taler var *Bjerre*, som udviklede, hvorledes Prioritetsforholdene her i Danmark kunde ordnes og afvikles.

Forhandlingen, som derefter kom i Stand, kom væsenlig til at dreje sig om Sagens praktiske Gennemførelse her i Landet.

Blandt Deltagerne i Forhandlingen kan særlig nævnes *Nielsen*, Højskoleforstander, Jandrup. Han viste paa en meget indtrængende Maade, hvorledes „Frihed, Lighed og Broderskab“, som Socialdemokratiet har taget til Valgsprog, i dybeste Forstand kun kan naas ved at gaa den Vej, som Henry Georges har vist os. I Forhandlingen deltog desuden *Johs Madsen*, Sømand, Odense; *Bjerre*; *Fernando Linderberg*, København; *Egens*, Skoleforstander, Dalbynder.

Buhl sluttede Forhandlingen Kl. 5 1/4.
A. L.

Københavns Byraad.

I Mandags var Borgerrepræsentanternes Møde af særlig Interesse for Kvindesagens Venner, og vi kan sige, at her vandtes en virkelig Sejr paa Skolevæsenets Omraade. Hr. Herman Trier kæmpede med Overbevisningens sikre Vaaben for Sløjd som obligatorisk Fag i Kommuneskolen, Gymnastik i Pigeskolen, Forsøg med Husgerning